

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018

Zagadnienia praktyczne
i schematy działań

Monika Augustyniak

WYBORY 2018

Wolters Kluwer

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018

Zagadnienia praktyczne
i schematy działań

Monika Augustyniak

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 7 maja 2018 r.

Recenzent

Prof. zw. dr hab. Bogdan Dolnicki

Wydawca

Izabella Małecka

Redaktor prowadzący

Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

The logo for 'prawolubni' features the word in a lowercase, serif font. A small red heart is positioned above the letter 'i'. Below the text is a decorative horizontal line with a wavy, scalloped pattern.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8124-763-4

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
Rozdział I. Problematyka wyborcza w samorządzie terytorialnym	
– kontekst normatywny i podstawowe elementy procesu wyborczego	11
1.1. Wspólnoty samorządowe w świetle nowych regulacji prawnych	11
1.2. Podstawa prawna i zasady przeprowadzania wyborów samorządowych	27
1.3. Obwody głosowania	40
1.4. Rejestr i spis wyborców	45
1.5. Organy wyborcze – ogólne zagadnienia	52
1.6. Wzory i schematy działań	67
Rozdział II. Wybory samorządowe do organów stanowiących	
jednostek samorządu terytorialnego	86
2.1. Zarządzenie wyborów do rad/sejmików, liczba radnych i zgłaszanie kandydatów na radnych	86
2.2. Wygaśnięcie mandatu radnego oraz wybory uzupełniające i przedterminowe	89
2.3. O ważności wyborów – protesty wyborcze	96
2.4. Przepisy szczególne dotyczące wyborów do rad gmin	102
2.5. Przepisy szczególne dotyczące wyborów do rad powiatów i sejmików województw	113
2.6. Wzory i schematy działań	118
Rozdział III. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – wybór,	
odwołanie, wygaśnięcie mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta)	141
3.1. Podstawa prawna wyboru monokratycznego organu wykonawczego gminy – zarządzenie wyborów	141
3.2. Procedura zgłaszania kandydatów na wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Wybór i głosowanie	145
3.3. Wygaśnięcie mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta)	153

3.4. Wybór i odwołanie zarządu powiatu/województwa	158
3.5. Wzory i schematy działań	169
Wykaz literatury	191
Wykaz orzecznictwa	195

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm.)
- k.w.
nowela z 2018 r. – ustawa z 5.01.2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 754)
– ustawa z 11.01.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. poz. 130)
- uchwała PKW
z 5.02.2018 r. – uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z 5.02.2018 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej i rzeczowej komisarzy wyborczych oraz ich siedzib, a także trybu pracy komisarzy wyborczych (M.P. poz. 246)
- u.d.i.p. – ustawa z 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764 ze zm.)
- u.f.p. – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.)
- u.r.l. – ustawa z 15.09.2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 400 ze zm.)
- u.s.g. – ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.)
- u.s.p. – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1868 ze zm.)
- u.s.w. – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913 ze zm.)

Czasopisma i publikatory

Dz.U., Dziennik Ustaw	– Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
M.P., Monitor Polski	– Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”
NZS	– Nowe Zeszyty Samorządowe
ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Seria A
PPP	– Przegląd Prawa Publicznego
ST	– Samorząd Terytorialny

Inne

KBW	– Krajowe Biuro Wyborcze
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
PKW	– Państwowa Komisja Wyborcza
SA	– sąd apelacyjny
SKO	– samorządowe kolegium odwoławcze
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
UE	– Unia Europejska
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

WSTĘP

Opracowanie omawia zagadnienia dotyczące problematyki wyborczej w samorządzie terytorialnym przez przedstawienie podstawowych elementów procesu wyborczego. Rozdział pierwszy książki prezentuje kontekst normatywny dwóch zagadnień. Pierwsze dotyczy wspólnot samorządowych w świetle nowych regulacji prawnych wprowadzonych ustawą z 11.01.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. poz. 130). Drugie przedstawia zasady przeprowadzania wyborów samorządowych przez ich omówienie przez pryzmat konkretnych elementów procesu wyborczego. Rozdział ten prezentuje m.in. zagadnienia dotyczące obwodów głosowania, rejestr i spis wyborców, strukturę i zadania organów wyborczych w świetle nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych przez ustawodawcę. Całość przedstawionej problematyki wieńczy wzory i schematy działań w zakresie poruszanej problematyki prawnej.

Rozdział drugi opracowania jest poświęcony wyborom samorządowym do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Obejmuje takie zagadnienia, jak zarządzenie wyborów do rad/sejmików czy zgłaszanie kandydatów na radnych oraz przepisy szczególne dotyczące wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. W rozdziale tym została również przedstawiona problematyka wygaśnięcia mandatu radnego, wyborów uzupełniających i przedterminowych. Nie sposób też pominąć istotnych zagadnień dotyczących problematyki ważności wyborów, w tym możliwości wnoszenia protestów wyborczych. Ostatni podrozdział obejmuje praktyczne przedstawienie wybranych zagadnień procesu wyborczego, które wcześniej podlegały analizie dogmatyczno-prawnej.

Trzeci rozdział książki opisuje elementy procesu wyborczego organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem organu monokratycznego w gminie i organów kolegialnych w samorządzie powiatowym i wojewódzkim. Rozdział ten zawiera problematykę wygaśnięcia mandatu organu wykonawczego albo jego odwołania, wzbogaconą o praktyczną wykładnię w postaci wzorów i schematów działań.

Opracowanie to przedstawia m.in. propozycje rozwiązań zagadnień dotąd nieporuszanych w literaturze przedmiotu lub słabo zbadanych. Materia została zaprezentowana w ujęciu teoretycznym i praktycznym, wzbogacona licznymi przykładami. Uwzględnia poglądy wyrażone w doktrynie oraz w piśmiennictwie prawa administracyjnego, zwłaszcza w kontekście procesu wyborczego w jednostkach samorządu terytorialnego. Całość materiału jest wzbogacona o aktualne orzecznictwo sądowe w zakresie problematyki ustrojowej i wyborczej. Opracowanie obejmuje stan prawny na 7.05.2018 r.

Rozdział I

PROBLEMATYKA WYBORCZA W SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM – KONTEKST NORMATYWNY I PODSTAWOWE ELEMENTY PROCESU WYBORCZEGO

1.1. Wspólnoty samorządowe w świetle nowych regulacji prawnych

Władza we wspólnocie samorządowej oparta jest na dwóch podmiotach: pierwotnym¹ i wtórnym². Pierwszy podmiot władzy to mieszkańcy danej gminy, powiatu, województwa, którzy uczestniczą we współzarządzaniu wspólnotą lokalną, ponadlokalną i regionalną w określonych przez ustawodawcę formach prawnych znajdujących swe źródło w regulacjach Konstytucji RP, unormowaniach ustawowych oraz w aktach podustawowych. Każda wspólnota samorządowa³ składa się z dwóch elementów: substratu osobowego – mieszkańców odpowiednio gminy, powiatu albo województwa, oraz z substratu rzeczowego – określonego terytorium danej jednostki zasadniczego podziału terytorialnego państwa. Organy jednostek samorządu terytorialnego zostały wyposażone w bezpośrednią legitymację demokratyczną pochodzącą od mieszkańców danej wspólnoty, którzy posiadają czynne prawo wyborcze.

¹ Zgodnie z art. 11 u.s.g., art. 8 ust. 1 u.s.p. i art. 5 ust. 1 u.s.w. mieszkańcy wspólnoty samorządowej podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (w formie wyborów i referendum) lub za pośrednictwem organów stanowiących i wykonawczych. A. Wiktorowska podkreśla, że „społeczność lokalna – inicjując referendum i uczestnicząc w nim – staje się równa w swoich prawach pozycji ustrojodawcy, który wyznacza, za pośrednictwem norm prawnych, pozycję prawnoustrojową gminy, powiatu, województwa” – A. Wiktorowska [w:] *Prawo administracyjne*, red. M. Wierzbowski, Warszawa 2014, s. 229.

² O wtórnym podmiocie władzy zob. A. Szewc [w:] A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławcecki, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 150 i n.

³ W. Kisiel, podkreśla, że „*de lege lata* – wspólnota jest nieomal kategorią prawa materialnego, wartością, jaką ma brać pod uwagę decydent lokalny. Trybunał Konstytucyjny trafnie podpowiada, że wspólnota działająca w drodze referendum lokalnego może być organem administrującym (w ujęciu funkcjonalnym)” – W. Kisiel, *Konstytucyjna „wspólnota samorządowa” (założenia i wątpliwości)* [w:] *Samorząd terytorialny. Zasady ustrojowe i praktyka*, red. P. Sarnecki, Warszawa 2005, s. 56.

W myśl art. 169 ust. 1 Konstytucji RP gmina, powiat i województwo wykonują swoje zadania za pośrednictwem organów stanowiących i wykonawczych. Katalog organów we wszystkich ustrojowych ustawach samorządowych ma charakter zamknięty, ergo jego poszerzenie jest niedopuszczane np. w drodze materii statutowej⁴.

Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego nie mogą bez wyraźnego upoważnienia ustawowego podejmować działań wykonawczych przypisanych, co do zasady, organowi wykonawczemu. Organy te nie mogą także według własnego uznania dzielić się z nimi swoimi kompetencjami stanowiącymi. Podobny pogląd został wyrażony w orzecznictwie sądowoadministracyjnym⁵. Organy stanowiące zostały wyposażone również w funkcję kontrolną⁶, którą wykonują za pomocą obligatoryjnej komisji rewizyjnej w danej jednostce samorządu terytorialnego i innych komisji stałych i doraźnych, określonych w statucie lub odrębnej uchwale rady/sejmiku. Na podstawie noweli z 2018 r.⁷ ustawodawca wprowadził obowiązek powołania obligatoryjnej komisji ds. rozpatrywania skarg, wniosków i petycji we wszystkich organach stanowiących rad/sejmików (zob. art. 18b u.s.g., art. 16a u.s.p. oraz art. 30a u.s.w.). Komisje te mają za zadanie rozpatrywanie skarg na działania organów wykonawczych w jednostkach samorządu terytorialnego oraz odpowiednio gminnych, powiatowych i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych⁸. Do zakresu działania tej komisji należy również rozpatrywanie wniosków oraz petycji składanych przez obywateli. Dotychczas kwestie te mieściły się przede wszystkim w zakresie działania komisji rewizyjnej oraz innych komisji (np. komisji stałych lub komi-

⁴ Czym innym jest jednak poszerzenie katalogu organów jednostek samorządu terytorialnego na mocy przepisów art. 5 § 2 pkt 6 ustawy z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.). Katalog ten jest szerszy od katalogu organów jednostek samorządu terytorialnego ujętych w ustrojowych ustawach samorządowych, bowiem podmioty w nim wymienione posiadają kompetencje orzecznicze, np. starosta, marszałek województwa czy SKO.

⁵ Zob. wyrok WSA w Warszawie z 12.12.2007 r., VIII SA/Wa 504/07, LEX nr 460561.

⁶ M. Stahl zwraca uwagę, że „wspólnoty samorządowe realizują funkcje kontrolne poprzez akty wyborcze, w drodze referendum lokalnego (...), poprzez konsultacje społeczne, poprzez prawo do udziału w posiedzeniach organów pochodzących z wyborów i nagrywanie tych posiedzeń, poprzez prawo do informacji, udział w organach opiniujących (głównie) o mieszanym składzie” – M. Stahl, *Kontrola społeczna w społeczeństwie obywatelskim* [w:] *Studia z prawa administracyjnego i z nauki o administracji. Księga jubileuszowa dedykowana Prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu*, red. Z. Czarnik, Przemysław-Rzeszów 2011, s. 693. „Należy podkreślić, że – na płaszczyźnie prawnej – kontrola w drodze referendum daje realny wpływ na sprawy publiczne. Dodać należy, że kontrola ta w zależności od przedmiotu referendum może mieć charakter zarówno kontroli wstępnej (np. referendum w drodze samoopodatkowania), jak i kontroli następczej, np. referendum w przedmiocie odwołania wójta. W praktyce jednak instytucja referendum nie odgrywa poważniejszej roli, jeśli chodzi o rozstrzyganie o najistotniejszych sprawach dotyczących wspólnoty” – M. Stahl, J.P. Tarno, J. Wyporska-Frankiewicz, *Instytucja skarg i wniosków oraz inne formy partycypacji społecznej w samorządzie terytorialnym* [w:] *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym*, red. B. Dolnicki, Warszawa 2014, s. 334.

⁷ Zgodnie z art. 15 noweli z 2018 r. wprowadzone zmiany stosuje się do kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następujących po kadencji, w czasie której powołana ustawa weszła w życie.

⁸ O jednostkach organizacyjnych w samorządzie terytorialnym zob. szerzej M. Augustyniak, T. Moll, *Tworzenie, przekształcanie i likwidacja jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego*, Warszawa 2015, s. 15–29.

sji doraźnych, np. powoływanych w celu rozpatrzenia wniosków i petycji). Substrat osobowy tej komisji koresponduje z zaleceniami ustawodawcy co do składu osobowego komisji rewizyjnej, gdyż ustawodawca wprowadza wymóg, by w skład komisji ds. skarg, wniosków i petycji wchodził radni, w tym przedstawiciele wszystkich klubów, z wyjątkiem radnych pełniących funkcje przewodniczących i wiceprzewodniczących rady/sejmiku. W skład tej komisji nie mogą wchodzić radni członkowie zarządu powiatu i zarządu województwa ani osoby pełniące funkcje marszałka województwa. Ustawodawca pozostawił uchwałodawcy samorządowemu do regulacji w statucie danej jednostki zasady i tryb działania tej komisji z uwzględnieniem przepisów ustawowych w tym zakresie. Warto podkreślić, że postępowanie skargowe jest postępowaniem jednoinstancyjnym, co oznacza brak możliwości przejścia na grunt sądownictwa administracyjnego. Uchwała rady/sejmiku w zakresie uznania danej skargi za zasadną/niezasadną nie podlega zaskarżeniu do WSA, gdyż rozpatrywanie tych skarg nie mieści się w kognicji sądów administracyjnych. Pogląd ten został wyrażony zarówno w doktrynie prawa⁹ i postępowania administracyjnego, jak i w orzecznictwie sądownoadministracyjnym¹⁰. W postanowieniu WSA w Krakowie z 24.01.2018 r., II SA/Kr 25/18, LEX nr 2432578, Sąd podkreślił, że: „Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, uchwały podjęte w wyniku rozpoznania skargi wniesionej w trybie przepisów działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.), czego przykładem jest zaskarżona uchwała, są faktycznie czynnościami informującymi jedynie o sposobie załatwienia skargi. Skarga do sądu administracyjnego nie służy zaś ani na czynność informującą o sposobie załatwienia sprawy, ani też na uchwałę organu samorządowego podjętą w wyniku rozpoznania skargi wniesionej w trybie działu VIII k.p.a. Istotą bowiem uregulowanych w Dziale VIII k.p.a. skarg jest uruchomienie jednoinstancyjnego postępowania administracyjnego o charakterze uproszczonym, kończącego się czynnością materialno-techniczną – zawiadomieniem (por. wyrok NSA z 1.12.1998 r., sygn. akt III SA 1636/97, niepublikowany, cyt.

⁹ Zob. J. Borkowski [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Postępowanie administracyjne i sądowno-administracyjne*, Warszawa 2007, s. 595. Zob. też J.P. Tarno, *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 81. Zob. P.M. Przybyś, który wskazuje, że „wprawdzie organy kolegialne jednostek samorządu terytorialnego podejmują uchwały we wszystkich sprawach należących do ich właściwości, jednakże uchwała podjęta w wyniku skargi wniesionej na podstawie art. 227 k.p.a. jest taką samą czynnością informującą o sposobie załatwienia skargi, jak i czynności innych organów wymienionych w art. 229 k.p.a., które nie podejmują działań w formie uchwały. Skarga do sądu administracyjnego na taką uchwałę nie jest dopuszczalna (zob. np. postanowienie NSA z 16.05.2012 r., I OSK 1026/12, LEX nr 1336289)” – P.M. Przybyś, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany*, LEX 2018.

¹⁰ Zob. postanowienie WSA w Łodzi z 27.04.2010 r., III SA/Łd 176/10, LEX nr 576730, w którym Sąd orzekł: „Uchwała podjęta przez radę gminy (miasta) w trybie postępowania skargowego regulowanego przepisami k.p.a. nie może być w żadnym wypadku kwalifikowana jako akt podlegający zaskarżeniu na podstawie art. 101 ustawy z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym. Skarga, która została w tym trybie wniesiona, uruchamia jednoinstancyjne postępowanie administracyjne uproszczone, które kończy się nie decyzją administracyjną w sposób władczy kształtującą sytuację prawną adresata, lecz czynnością materialnotechniczną, tj. zawiadomieniem o sposobie załatwienia sprawy”. W rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Podlaskiego z 29.05.2009 r., NK.II.ZCH.0911-97/09, LEX nr 551493, wojewoda słusznie stwierdził, że „przewodniczący rady nie jest uprawniony do samodzielnego rozpatrywania skarg”.

Monika Augustyniak – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor nadzwyczajny Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie; autorka ponad 100 publikacji z zakresu prawa administracyjnego i samorządu terytorialnego.

W opracowaniu kompleksowo omówiono zagadnienia dotyczące wyborów samorządowych – od przedstawienia podstaw prawnych i zasad ich przeprowadzania, po omówienie poszczególnych etapów wyborczych i środków zaskarżania, jakie przysługują wyborcy, w tym m.in.:

- tworzenie obwodów głosowania oraz rejestru i spisu wyborców;
- zarządzenie wyborów do rad (sejmików), liczba radnych i zgłaszanie kandydatów na radnych;
- protesty wyborcze;
- wygaśnięcie mandatu radnego, wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz wybory uzupełniające i przedterminowe;
- procedura zgłaszania kandydatów na wójta, burmistrza i prezydenta miasta;
- wybór i odwołanie zarządu powiatu lub województwa;
- przepisy szczególne dotyczące wyborów do rad gmin, powiatów i sejmików województw.

Poszczególne rozdziały zostały wzbogacone o schematy działań oraz wzory dokumentów wraz z przykładami postanowień proceduralnych w zakresie omawianej w nich problematyki. Uwzględniono również najnowsze zmiany przepisów prawnych, w tym m.in. wprowadzonych na podstawie ustawy z 11.01.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Dodatkowo publikacja zawiera liczne przykłady i propozycje rozwiązań zagadnień dotąd nieporuszanych w literaturze przedmiotu lub słabo zbadanych. Przywołuje poglądy wyrażone w doktrynie oraz w piśmiennictwie prawa administracyjnego, zwłaszcza w kontekście procesu wyborczego w jednostkach samorządu terytorialnego. Jest uzupełniona aktualnym orzecznictwem sądowym w zakresie problematyki ustrojowej i wyborczej.

Książka stanowi kompendium wiedzy pracowników jednostek samorządu terytorialnego u progu nowej kadencji, wraz ze wskazaniem najczęściej pojawiających się wątpliwości prawnych oraz z zaprezentowaniem sposobu ich rozwiązania. Będzie także przydatna kandydatom w wyborach samorządowych, jak również przedstawicielom zawodów prawniczych.

9 788381 247634 W01P01

ISBN 978-83-8124-763-4

9 788381 247634

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL
WWW.PROFINFO.PL